

7 Δεκεμβρίου, 1995

[ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 155.4 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 3 ΚΑΙ 9 ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΤΗΣ ΔΙ-
ΚΑΙΟΣΥΝΗΣ (ΠΟΙΚΙΛΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1964,

ΚΑΙ

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΤΗΣ ΛΕΥΚΗΣ ΧΡΥΣΑΝ-
ΘΟΥ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ CERTIORARI,
MANDAMUS ΚΑΙ PROHIBITION,

ΚΑΙ

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ, ΗΜΕΡ.16.10.95 ΚΑΙ 6.11.95.

(Αίτηση Αρ. 192/95).

Διάγνωση ποινικής κατηγορίας σε εύλογο χρόνο — Καθυπότρωση 18 μηνών στη καταχώρηση του κατηγορητηρίου — Επιπτώσεις στην πορεία της δίκης και το κύρος του κατηγορητηρίου.

- 5 *Ανήλικοι — Ευεργετήματα ανηλίκου αδικοπραγήσαντα δυνάμει του περί Αδικοπραγούντων Ανηλίκων Νόμου Κεφ. 157 — Εφαρμογή του νόμου σε αναφορά προς την ηλικία κατά την δίκη του ανηλίκου και όχι τη διάπραξη του αδικήματος.*
- 10 *Παραπομπή νομικού ερωτήματος — Παραπομπή κατ' άρθρο 149 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου Κεφ. 155 — Διαδικασία ανενεργός μετά την εισαγωγή του περί Δικαστηρίων Νόμου του 1960 (Ν. 14/60) που προβλέπει στο άρθρο 25 δικαίωμα έφεσης.*
- 15 *Η αιτήτρια ήταν ανήλικη, όταν με άλλον επίσης ανήλικο συγκατηγορούμενο της, διέπραξαν διάφορα αδικήματα για τα οποία κατηγορήθηκαν. Τα κατηγορητήρια καταχωρίστηκαν στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας 12 μέχρι 18 μήνες μετά τη διάπραξη των αδικημάτων, όταν η αιτήτρια είχε ενηλικιωθεί*

20

Ο συνήγορός της, προτού απαντήσει στις κατηγορίες εισηγήθηκε ότι η δίκη θα έπρεπε να ανακοπεί και τα κατηγορητήρια να απορρι-

φθούν λόγω παράβασης του άρθρου 30(2) του Συντάγματος. Η θέση του ήταν, ότι 18 μήνες καθυστέρηση στην καταχώρηση του κατηγορητηρίου ήταν αυταπόδεικτη παραβίαση της έννοιας του εύλογου χρόνου για την περάτωση της δίκης.

5

Το Δικαστήριο, απέρριψε την εισήγηση και ακολούθως ο συνήγορος της αιτήτριας υπέβαλε νέα αίτηση για παραπομπή βάσει του άρθρου 149 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου Κεφ. 155, νομικού ερωτήματος στο Ανώτατο Δικαστήριο, η οποία και πάλι απορρίφθηκε.

10

Η αιτήτρια υπέβαλε στο Ανώτατο Δικαστήριο αίτηση να της δοθεί άδεια να καταχωρήσει αίτηση για έκδοση προνομακών ενταλμάτων certiorari, mandamus και prohibition, ώστε να ακυρωθούν οι αρνητικές γι' αυτήν αποφάσεις και να διαταχθεί το Δικαστήριο να παραπέμψει σχετικό ερώτημα στο Ανώτατο Δικαστήριο. Εισηγήθηκε ότι παραβιάστηκε το συνταγματικό της δικαίωμα που προστατεύεται από το Άρθρο 30(2) του Συντάγματος και ότι απώλεσε το ευεργέτημα να δικαστεί σύμφωνα με τον περί Αδικοπραγούντων Ανηλίκων Νόμο Κεφ. 157.

15

Αποφασίστηκε, ότι:

20

(1) Η καθυστέρηση των 18 μηνών στην καταχώρηση του κατηγορητηρίου, δεν συνεπάγεται αυταπόδεικτη παραβίαση της έννοιας του εύλογου χρόνου για την περάτωση της δίκης ή παραβίαση του Άρθρου 30(2) του Συντάγματος, ούτε επιφέρει ανακοπή της δίκης ή απόρριψη των κατηγορητηρίων.

25

(2) Η αρμοδιότητα του ποινικού Δικαστή, η δίκη και η μεταχείριση του κατηγορουμένου εάν ευρεθεί ένοχος, δεν διαφοροποιούνται με την εφαρμογή του περί Αδικοπραγούντων Ανηλίκων Νόμου Κεφ. 157 από την κανονική ποινική δίκη, κατά την οποία στην επιμέτρηση της ποινής λαμβάνεται υπόψη το νεαρό της ηλικίας του κατά τη διάπραξη των αδικημάτων.

30

(3) Ο περί Αδικοπραγούντων Ανηλίκων Νόμος Κεφ. 157 και η ειδική διαδικασία που προβλέπει για την εκδίκαση αδικημάτων νεαρών αδικοπραγούντων, εφαρμόζεται με αναφορά στη ηλικία του κατηγορουμένου κατά το χρόνο της δίκης και όχι κατά τη διάπραξη των αδικημάτων.

35

(4) Το άρθρο 149 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου Κεφ. 155 που αφορά παραπομπή νομικού ερωτήματος στο Ανώτατο Δικαστήριο, μπορεί να θεωρηθεί ότι προβλέπει διαδικασία που κατέστη ανενεργός μετά τη θέσπιση του περί Δικαστηρίων Νόμου του 1960

40

(Ν. 14/60), ο οποίος προβλέπει στο άρθρο 25 δικαίωμα έφεσης.

Η αίτηση απορρίφθηκε.

5 *Αναφερόμενες υποθέσεις:*

Αστυνομία ν. Φάντη και Άλλων (1994) 2 Α.Α.Δ. 160,

Δημοκρατία ν. Ford και Άλλων (Αρ. 2) (1995) 2 Α.Α.Δ. 232,

10

Α.Σ. Κοιλιάρης Λτδ και Άλλος ν. Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσίας Δημοσίας Υγείας (1995) 2 Α.Α.Δ. 274.

Αίτηση.

15

Αίτηση με την οποία η αιτήτρια ζητά άδεια εκδόσεως εντάλματος *certiorari* και *mandamus*, για να ακυρωθούν εφενός οι αποφάσεις του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας και αφετέρου να διατάσσεται να παραπέμψει σχετικό νομικό ερώτημα στο Ανώτατο Δικαστήριο.

20

Κ. Καμένος με τον κ. Κλ. Στυλιανού, για την Αιτήτρια.

25

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Η αιτήτρια είναι *συγκατηγορούμενη με νεαρό πρόσωπο σε αριθμό κατηγορητηρίων με πολλές και διάφορες κατηγορίες που αφορούν διαρρήξεις, κλοπές και κακόβουλη ζημιά. Όλα τα αδικήματα, όπως αναφέρεται στα κατηγορητήρια, διεπράχθησαν μεταξύ Οκτωβρίου 1993 και Νοεμβρίου 1994, όταν η αιτήτρια και ο συγκατηγορούμενος της ήταν νεαρά πρόσωπα, κάτω των 16*

30

χρόνων. Τα κατηγορητήρια καταχωρίστηκαν στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας 12 μέχρι 18 μήνες μετά τη διάπραξη των αδικημάτων, όταν η αιτήτρια είχε ενηλικιωθεί.

35

Προτού η αιτήτρια απαντήσει στις κατηγορίες, που έχουν προσαφθεί εναντίον της, ο συνήγορος της εισηγήθηκε στο δικάζον Δικαστήριο πως η δίκη θα έπρεπε να ανακοπεί και τα κατηγορητήρια να απορριφθούν λόγω παραβίασης του άρθρου 30(2) του Συντάγματος, που επιβάλλει, μεταξύ άλλων, τη διάγνωση της ποινικής κατηγορίας εναντίον προσώπου μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.

40

Υποστηρίχθηκε επίσης, ως επικουρικό επιχείρημα, ότι η παραβίαση του πιο πάνω άρθρου του Συντάγματος θα έχει ως αποτέλεσμα την εξαφάνιση των δικαιωμάτων της αιτήτριας βάσει των διατάξεων του περί Αδικοπραγούντων Αηηλικών Νόμου, Κεφ.157, να τύχει δηλαδή ως νεαρό άτομο, της ευνοϊκής μεταχείρισης και των ευεργετημάτων που

προβλέπει ο Νόμος αυτός. Αναφορικά με το χρόνο καθυστέρησης στην κατ'αχώριση των κατηγορητηρίων, ο δικηγόρος της αιτήτριας διατείνεται πως οι 18 μήνες, χωρίς άλλο, είναι αυταπόδεικτη παραβίαση της έννοιας του εύλογου χρόνου για την περάτωση της δίκης.

5

Η δικαστής απέρριψε το αίτημα αιτιολογώντας την απόφαση της. Στή συνέχεια υπεβλήθη νέα αίτηση για παραπομπή, βάσει του άρθρου 148 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ.155, νομικού ερωτήματος στο Ανώτατο Δικαστήριο. Η δικαστής αρνήθηκε και τούτο το αίτημα.

10

Συζητήθηκε ενώπιον μου αίτηση για άδεια εκδόσεως εντάλματος certiorari και mandamus, για να ακυρωθούν αφενός, οι αρνητικές για την αιτήτρια αποφάσεις του Επαρχιακού Δικαστηρίου, και να διατάσσεται αφετέρου να παραπέμψει σχετικό νομικό ερώτημα στο Ανώτατο Δικαστήριο. Όπως είπα ήδη η δικαστής δεν απεδέχθη τα αιτήματα, δίδοντας πλήρη αιτιολογία των απόφασεων της, στις οποίες φαίνεται όχι μόνο η επάρκεια των γνώσεών της σε ότι αφορά τα ζητήματα που αντιμετώπισε, αλλά και η ορθότητα της νομικής της προσέγγισης.

15

20

Αναφορικά με την πρώτη εισήγηση, για την απόρριψη δηλαδή των κατηγορητηρίων λόγω της ισχυριζόμενης ανεπίτρεπτης καθυστέρησης στην καταχώρισή τους, η δικαστής έκανε αναφορά στην πρόσφατη νομολογία που καθιέρωσε η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου στη γνωμάτευση του στο Νομικό Ερώτημα *Αστυνομία v. Άκη Φάντη και Άλλων* (1994) 2 Α.Α.Δ. 160, και την υιοθέτηση της πρόσφατα στην *Δημοκρατία v. Alan Carl Ford και Άλλων* (Αρ. 2) (1995) 2 Α.Α.Δ. 232).

25

30

Η άλλη εισήγηση του συνήγορου, ότι δηλαδή με την καθυστέρηση στην καταχώριση των κατηγορητηρίων η αιτήτρια απώλεσε το ευεργέτημα που είχε, διεξαγωγής της δίκης σύμφωνα με τον περί Αδικόπραγούντων Αηηλίκων Νόμο, Κεφ.157, εδράζεται σε εσφαλμένη νομική σκέψη. Ο Νόμος προβλέπει, μεταξύ άλλων, ειδική διαδικασία για την εκδίκαση νεαρών αδικοπραγούντων. Οι διατάξεις του εφαρμόζονται με αναφορά στην ηλικία του κατηγορουμένου κατά το χρόνο της δίκης, και όχι κατά τη διάπραξη των αδικημάτων. Η αρμοδιότητα του ποινικού δικαστή, η δίκη και η μεταχείριση του κατηγορουμένου, εάν ευρεθεί ένοχος, δεν διαφοροποιούνται με την εφαρμογή του περί Αδικοπραγούντων Αηηλίκων Νόμου, Κεφ.157, από την κανονική ποινική δίκη. Για να γίνω πιο σαφής, στην περίπτωση της αιτήτριας αν αυτή καταδικαστεί, στην επιμέτρηση της ποινής ασφαλώς θα μετρήσει και θα ληφθεί υπόψη το νεαρό της ηλι-

35

40

κίας της όταν διέπραξε τα αδικήματα, κάτι που και η δικαστής δει-
χνει, μέσα από τις γραμμές της απόφασής της, πως γνωρίζει καλά.

5 Αναφορικά με το δεύτερο ζήτημα, της παραπομπής δηλαδή νο-
μικού ερωτήματος στο Ανώτατο Δικαστήριο, η απόφαση της δικα-
στού είναι όχι μόνο ορθή αλλά και η ημερομηνία που δόθηκε,
6.11.95, συνέπεσε με την ημέρα που η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δι-
10 καστηρίου εξέδωσε σχετική απόφαση στην υπόθεση **Α. Σ. Κοιλιάρης
Από και Άλλος ν. Ιατρικών Υπηρεσιών & Υπηρεσίας Δημόσιας
Υγείας** (1995) 2 Α.Α.Δ. 274, αναφορικά με το άρθρο 149 του
Κεφ.155, στην οποία λέχθηκαν τα εξής:

15 “Πριν τελειώσουμε, θέλουμε να επισημάνουμε ότι το άρθρο
149 του Κεφ.155 είναι συνυφασμένο με την τάξη πραγμάτων που
10 (Ν.14/60), και την επέκταση του δικαιώματος έφεσης που προ-
βλέπεται από το Άρθρο 25 του νόμου. Οι διατάξεις του Άρθρου
149 έχουν σε μεγάλο βαθμό υπερσυνελισθεί από τις πρόνοιες του
20 Άρθρου 25 του Ν.14/60. Το άρθρο 149(8) ρητά προβλέπει ότι η
υποβολή υπομνήματος στο Ανώτατο Δικαστήριο συνεπάγεται
την εγκατάλειψη του δικαιώματος έφεσης. Η έφεση παρέχει το
κατάλληλο πλαίσιο για τη θεώρηση, σε δεύτερο βαθμό, τόσο της
καταδίκης, όσο και της ποινής που επιβάλλεται στον κατηγο-
25 ρούμενο. Η παραπομπή ζητήματος βάσει του Άρθρου 149, πρέ-
πει να αποθαρρύνεται”. (ήμουν κι’ εγώ στη σύνθεση)

30 Ας μου επιτραπεί να εκφράσω μια προωθημένη άποψη και να
πω ότι, για το λόγο ακριβώς που αναφέρεται στο πιο πάνω από-
σπασμα, η παραπομπή νομικού ερωτήματος με αίτημα κατηγο-
ρουμένου βάσει των άρθρων 149 ή 148, μπορεί να θεωρηθεί ως
ανενεργός διαδικασία.

35 Δεν διαπιστώνω οποιοδήποτε σφάλμα εμφανές στη διαδικα-
σία ώστε να δικαιολογούνται οι αιτούμενες θεραπείες.

Η αίτηση για άδεια εκδόσεως των ενταλμάτων που αναφέρο-
νται σ’ αυτήν απορρίπτονται.

Η αίτηση απορρίπτεται.